

Lietuvos Respublikos finansų ministerija

2025 m. lapkričio 21 d., Nr. 25-178SM

DĖL DERINIMUI PATEIKTO LR AKCIZŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO NR. 25-16661

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) kreipiasi į Lietuvos Respublikos finansų ministeriją dėl derinimui pateikto Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 10, 21, 62, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas). **LVK išnagrinėjo derinimui pateiktą Įstatymo projektą, jam pritaria ir teikia pastabas dėl Įstatymo projekto tikslinimo.**

Pasiūlymas Nr. 1

LVK pritaria tikslui patikslinti Akcizų įstatymo 21 straipsnio 2 dalį, atsižvelgiant į tai, kad muitinė pagal Akcizų įstatymą kontroliuoja ne tik akcizus už importuojamas prekes, bet ir už neteisėtai įvežtas prekes.

Papildomai, įvertinant, kad 21 straipsnio 2 dalies patikslinime yra vartojama sąvoka „neteisėtas prekių įvežimas“, **siūlome papildyti šios sąvokos apibrėžimą, kuris yra nustatytas šiuo metu galiojančio Akcizų įstatymo 3 straipsnio 22 (2) dalyje.**

Šis papildymas yra svarbus, siekiant užtikrinti, kad skola muitinei neatsirastų dėl procedūrinio neatitikimo, kurį lėmė žmogiškasis faktorius, o ne tyčinis veiksmas. Pavyzdžiui, dėl neapdairumo, nesant jokių bandymo apgauti požymių, pradelstas tranzito užbaigimo terminas.

Atitinkamai, siūlome papildyti **Akcizų įstatymo 3 straipsnio 22 (2) dalį**, kurioje nurodytas **Neteisėtas prekių įvežimo** apibrėžimas, bei šį apibrėžimą patikslinti.

Pasiūlymas:

Papildyti Akcizų įstatymo 3 straipsnio 22 (2) dalį ir ją išdėstyti taip:

„22². Neteisėtas prekių įvežimas – prekių, kurioms nebuvo įforminta išleidimo į laisvą apyvartą procedūra pagal Sąjungos muitinės kodekso 201 straipsnį ir dėl kurių atsirado skola muitinei pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 1 dalį arba tokia skola būtų atsiradusi, jei prekėms būtų buvęs taikomas muitas, įvežimas į Europos Sąjungos teritoriją. Neteisėtu įvežimu nelaikomas atvejis, kai pažeidimas atsirado dėl deklaravimo ar procedūrinių reikalavimų nesilaikymo, kai asmens veiksmuose nėra jokių bandymo apgauti požymių ir asmuo bendradarbiavo su kompetentingomis institucijomis.“

Pasiūlymas Nr. 2

Atsižvelgiant į bendrą Europos Sąjungų valstybių narių praktiką bei Sąjungos muitinės kodeksą (2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas), siūlome atsakyti perteklinio reikalavimo dėl akcizo garantijos neapdorotam tabakui, kuris yra įvežtas į Europos Sąjungos teritoriją ne Sąjungos prekių statusu ir kuris nėra išleistas į laisvą apyvartą, t.y. siūlome papildyti **Akcizų įstatymo 21 straipsnio 4 dalį, 72 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir 72 straipsnio 2 dalį.**

Susiję pasiūlymai:

2.1) Papildyti Akcizų įstatymo 21 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Akcizų sumokėjimo kontrolė

<...>

4. Mokestinių prievolių, galinčių atsirasti dėl įvežtų į Europos Sąjungos teritoriją ne Sąjungos prekių, kurios nėra išleistos į laisvą apyvartą, taip pat dėl iš trečiųjų teritorijų įvežtų prekių, už kurias akcizai nesumokėti, įvykdymas užtikrinamas ta pačia tvarka, kokia užtikrinami įsipareigojimai, susiję su galinčia atsirasti importo skola muitinei. **Mokestinės akcizo prievolės neatsiranda už neapdorotą tabaką, jei pagal 72 straipsnį, asmuo, turi centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka išduotą atleidimo nuo akcizų už neapdorotą tabaką leidimą.**

2.2) Papildyti 72 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„72 straipsnis. Neapdoroto tabako atleidimas nuo akcizų

1. Nuo akcizų už neapdorotą tabaką atleidžiamas:

- 1) eksportuotas ar į kitą valstybę narę išgabentas neapdorotas tabakas;
- 2) neapdorotas tabakas, panaudotas apdoroto tabako ir kaitinamojo tabako produktų, už kuriuos akcizai sumokėti, gamybai;
- 3) fizinio asmens pagamintas neapdorotas tabakas, kuris skirtas tik asmeniniam naudojimui (t. y. ne parduoti, o tik savo ar savo šeimos poreikiams). Siekiant nustatyti, ar neapdorotas tabakas yra skirtas fizinio asmens asmeniniam naudojimui, turi būti atsižvelgiama į šio produkto laikytojo komercinį statusą, šio produkto pobūdį, kiekį, laikymo priežastis, šio produkto apskaitos dokumentus, laikymo vietą ar gabenimo būdą. Mokesčių administratorius, siekdamas įvertinti, ar neapdorotas tabakas skirtas asmeniniam naudojimui, turi teisę atsižvelgti ir į kitas aplinkybes, susijusias su neapdoroto tabako laikymu ar gabenimu. Vyriausybė turi teisę nustatyti šiame punkte nurodyto neapdoroto tabako kiekį, kuris atleidžiamas nuo akcizų;
- 4) asmens, turinčio centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka išduotą atleidimo nuo akcizų už neapdorotą tabaką leidimą, gaunamas iš kitos valstybės narės ir (ar) pagaminamas Lietuvos Respublikoje, ir (ar) importuojamas, ir **(ar) laikinai saugojamas pagal Sąjungos muitinės kodekso 144 – 149 straipsnius, ir (ar) neapdorotam tabakui įforminama laisvosios zonos, muitinio sandėliavimo, laikinojo įvežimo perdirbti, laikinojo įvežimo ar tranzito muitinės procedūra ir (ar) įsigijamas Lietuvos Respublikoje, ir (ar) prarandamas neapdorotas tabakas, išskyrus atvejus, kai viršijamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos natūralios netekties normos, taip pat atvejus, kai neapdorotas tabakas prarastas ne dėl nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių, taip pat negrįžtamai prarastas ar visiškai sunaikintas (jeigu jo negalima panaudoti kaip akcizais apmokestinamos prekės) ir tai nėjrodyta Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.**

2.3) Papildyti 72 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„72 straipsnis. Neapdoroto tabako atleidimas nuo akcizų

<...>

2. Atleidimo nuo akcizų už neapdorotą tabaką leidimas išduodamas asmenims, kurie:

- 1) gauna iš kitos valstybės narės neapdorotą tabaką;
- 2) gamina neapdorotą tabaką;
- 3) importuoja neapdorotą tabaką;
- 4) **laikinai saugo neapdorotą tabaką pagal Sąjungos muitinės kodekso 144 – 149 straipsnius;**
- 5) **neapdorotam tabakui įformina laisvosios zonos, muitinio sandėliavimo, laikinojo įvežimo perdirbti, laikinojo įvežimo ar tranzito muitinės procedūrą;**
- 6) įsigyja Lietuvos Respublikoje neapdorotą tabaką, už kurį akcizai nesumokėti.“

Prašome atsižvelgti į rašte pristatomus pasiūlymus. LVK yra pasirengusi tęsti dialogą šiuo klausimu, teikti papildomą informaciją ir pasiūlymus bei konstruktyviai dalyvauti tolesniuose šio teisės akto derinimo etapuose.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė